

IMMUNOCHEMIA

POBIERANIE KRWI ŻYLNEJ

Pobieranie krwi żyłnej przy pomocy systemu otwartego:

- ✓ Przed każdym pobieraniem krwi należy umyć ręce i nałożyć rękawice.
- ✓ Wyszukać żyłę odpowiednią do pobrania krwi.
- ✓ Zdezynfekować miejsce przewidziane do nakłucia środkiem odkażającym, pozostawiając do wyschnięcia (około 30 s).
- ✓ Zacisnąć stażę, zdjęć zatyczkę z igły, włożyć się pod kątem ostrym przekuwając skórę i ścianę żyły.
- ✓ Natychmiast sprawdzić czy igła znajduje się w żyłę.
- ✓ Powoli pociągamy tłokiem strzykawki, tak aby krew spływała swobodnie do uzyskania potrzebnej ilości. Zwalniamy opaskę uciskową, zdecydowanym ruchem wyciągamy igłę z żyły.
- ✓ Oddzielić igłę od strzykawki poprzez umieszczenie jej w otworze pojemnika przeznaczonego do utylizacji igieł i zdecydowanym ruchem pociągnąć w górę strzykawkę. Igłą zahaczona o szczerbinę w otworze oddziela się od strzykawki i wpada do pojemnika. Nigdy nie należy zdejmować igły ręką ponieważ istnieje wówczas duże prawdopodobieństwo zakłucia.

Zalecana kolejność pobierania krwi do poszczególnych probówek:

1. Krew na posiew
2. OB
3. Koagulologia
4. Morfologia
5. Skrzep

Pobieranie krwi żyłnej przy pomocy systemu zamkniętego:

- ✓ Umieścić pierwszą probówkę w uchwycie, docisnąć kciukiem dno probówki, aż krótszy koniec igły przebije korek probówki, próżnia w probówce spowoduje samoczynny napływ odpowiedniej ilości krwi do probówki.
- ✓ Gdy tylko krew pojawi się w probówce poluzować stazę (czas ucisku stazy nie może przekraczać 1 minuty, gdyż powoduje duże zmiany w obrębie poprawności uzyskiwanych wyników).
- ✓ Po napełnieniu pierwszej probówki trzymając uchwyt bez zmiany jego położenia należy wyjąć napełnioną krwią probówkę, włożyć następną tak jak poprzednio, jeśli krew po zmianie probówek przestanie płynąć, często wystarczy zmienić położenie igły, by krew nadal płynęła.
- ✓ Wkłuć się igłą w żyłę, włożyć probówki do uchwytu, aż krótsza strona igły przebije korek.

Zalecana kolejność pobierania krwi do poszczególnych probówek:

1. Krew na posiew
2. Probówki na skrzep bez żelu
3. Probówki z cytrynianem

Probówki na skrzep z żelem

Probówki z kolejnymi odczynnikami lub na kolejne badania: heparyna, EDTA, inhibitory glikolizy, inne specjalne dodatki.

Pobierając krew do probówek z antykoagulantem należy je natychmiast po pobraniu ostrożnie, ale dokładnie obrócić około 10 razy o 180° w celu wymieszania odczynnika z krwią, niedostateczne wymieszanie powoduje tworzenie skrzepów.

Iglę oddzielamy od nasadki i umieszczamy w pojemniku z igłami przeznaczonymi do utylizacji.

Zużytą nasadkę, rękawice wyrzucamy do pojemnika z przeznaczeniem do utylizacji.

Oznakowane probówki z pobranym materiałem biologicznym umieścić w statywie.

Osoba pobierająca odpowiada za prawidłowe postępowanie z użytym sprzętem i czystość w miejscu pobrania materiału biologicznego.

Badania:

BetaHCG, Wolne Beta HCG, PAPP-A, IGF-1, TSH, FT3, FT4, FSH, LH, Prolaktyna, Estradiol, Progesteron, Testosteron, Witamina B12, Troponina, T3, T4, p/c anty TG, p/c przeciw receptorom, Insulina, Troponina, Osteokalcyna, BNP, Hormon wzrostu, Erytropoetyna, Estriol wolny, SHBG, Homocysteina, Wolny testosteron, Androstendion, 17-OH, 25-OH Witamina D3, Kalcytonina, Tyreoglobulina, Kortyzol w surowicy/moczu

Warunki pobrania

Pobranie:

✓ 2 ml krwi żyłnej na pojedyncze badanie, do probówek z żelem separacyjnym, granulatem lub bez dodatków.

✓ 4; 6 lub 9 ml krwi żyłnej na grupę badań, do probówek z żelem separacyjnym, granulatem lub bez dodatków.

PTH

Pobranie:

Krew żylna pobrania do probówki z EDTA. Można przesłać do badania tak jak probówkę na morfologię.

ACTH

Pobranie:

Natychmiast odwirować. Po odwirowaniu zamrozić osocze (minimum 0,5 ml) i umieścić w probówce opisanej „Osocze”. Zamrożone dostarczyć do laboratorium.

Kortyzol w moczu – DZM

Pobranie: DZM

Dodatkowe informacje do wpisania na zleceniu: objętość dobowej zbiórki moczu.

Kortyzol w surowicy – dokładnie zaznaczyć czas pobrania próbki – pobierać w dwóch punktach czasowych 8⁰⁰ i/lub 20⁰⁰.

Beta – HCG, FSH, Estradiol, LH, PRL, Progesteron – wpisać dzień ostatniej ruji.

Aktywność reninowa osocza ARO

Pobranie na EDTA. Po pobraniu natychmiast odwirować i zamrozić osocze. Do badania dostarczać osocze tylko w stanie zamrożonym!!!

Enzym konwertazy angiotensyny ACE

Pobranie krwi żyłnej na skrzep.

WARUNKI PRZECHOWYWANIA MATERIAŁU

BADANIE	STABILNOŚĆ PARAMETRU	
	SUROWICA temp. 4 – 8°C	SUROWICA temp. -20°C
TSH	7 dni	1 miesiąc
FT 3	7 dni	1 miesiąc
FT 4	7 dni	1 miesiąc
Anty-TPO	2 dni	1 miesiąc
Anty-TG	2 dni	1 miesiąc
Anty-TSH	7 dni	6 miesięcy
FSH	2 tygodnie	6 miesięcy
LH	5 dni	6 miesięcy
PRL	3 dni	6 miesięcy
Estradiol	2 dni	6 miesięcy
Progesteron	3 dni	6 miesięcy
Testosteron	3 dni	6 miesięcy
STH	8 dni	3 miesiące
DHEA-S	2 dni	2 miesiące
β-HCG	3 dni	1 rok

Kortyzol	5 dni	3 miesiące
HBG	3 dni	1 miesiąc
Homocysteina	4 tygodnie	4 lata
Ferrytyna	7 dni	1 rok
ACTH*	3 h	4 tyg.
PTH*	24 h	4 miesiące
Kortyzol	6 miesięcy	
17-OH Progesteron	4 dni	3 miesiące
Androstendion	4 dni	3 miesiące
Wolne Beta HCG	2 dni	10 miesięcy
PAPP-A	2 dni	2 miesiące
IGF -1	2 dni	2 miesiące
25-OH Witamina D3	4 dni	6 miesięcy
Tyreoglobulina	3 dni	1 miesiąc
Aktywność reninowa*	Nie stabilne	1 miesiąc
Enzym konwertazy	7 dni	2 miesiące
Gastryna	4 h	1 miesiąc
Hormon wzrostu	8 h	2 miesiące
Pyrylinks**	7 dni	1 miesiąc

C-peptyd	24 h	1 miesiąc
Insulina	24 h	1 miesiąc
Wolny Estriol	3 dni	1 rok
Osteokalcyna*	3 dni	3 miesiące
Witamina B 12	24 h	1 miesiąc
Kwas foliowy	24 h	1 miesiąc
Erytropoetyna		
Wolny estriol	7 dni	14 dni

* **osocze**

** **mocz**